

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹

กนกฤทัย ปทุมารักษ์²

ปัญหาการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ชุมชน เนื่องจากมีข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญและสุขภาพอนามัย การบังคับใช้กฎหมายเกิดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานอื่นด้านสาธารณสุขไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมถึงอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานเทศบาลในหน่วยของสาธารณสุขไม่ชัดเจน จึงควรมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนและเป็นธรรม โดยผู้ศึกษามุ่งวิเคราะห์ปัญหาตามบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ที่ยังมีปัญหาควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจน เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น อันส่งผลให้มีงานค้างในการจัดการเหตุรำคาญลดลงได้

จากการศึกษาความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ และกฎหมายเกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาประการแรก คือ ปัญหาข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญและสุขภาพอนามัย เนื่องจากตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 27 มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการการระงับเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ในกรณีที่น่าปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก ทำให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เกี่ยวกับการจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ ส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการในข้อบัญญัติท้องถิ่นไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และถึงแม้จะมีการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมการเลี้ยง หรือปล่อยสัตว์ ก็ไม่สามารถบังคับใช้ได้กับทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้เกิดปัญหาการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ อันในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น อันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และการกำหนด

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ประโมทย์ จารุณิล และศาสตราจารย์ ดร.ปวีศร เลิศธรรมเทวี

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักเกณฑ์ วิธีการอันในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นอาจขัดแย้งกับการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ออกโดยอาศัยความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้

ประเด็นปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาการกำหนดโทษความรับผิดชอบของผู้ก่อเหตุรำคาญ กรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายและมีการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมาย หรือผู้ก่อเหตุรำคาญไม่เกรงกลัวหรือเคารพต่อกฎหมาย และยังคงฝ่าฝืนคำสั่งอยู่ตลอดเวลา เพราะสภาพบังคับของข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะเป็นเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษของพระราชบัญญัติ ซึ่งในการกำหนดรายละเอียดของบทกำหนดโทษไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นจะต้องพิจารณากำหนดเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะออกเป็นข้อกำหนดนั้นเท่านั้น หากการกำหนดโทษส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องไว้ด้วยก็ไม่มีผลในการบังคับใช้แต่อย่างใด เนื่องจากการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบควรมีการกำหนดอัตราโทษ โดยกำหนดให้เป็นความผิดเมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งก่อให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 เมื่อมีการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้นทันที เมื่อไม่มีการกำหนดอัตราโทษไว้ เมื่อมีการกระทำความผิดนั้นขึ้นทันที แต่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 นั้น กำหนดไว้แค่เพียงเฉพาะอัตราโทษเมื่อผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เท่านั้น จึงทำให้มีปัญหาเรื่องเหตุรำคาญเป็นจำนวนมากในปัจจุบันเนื่องจากประชาชนผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ได้เกรงกลัวต่อโทษตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ทำให้เกิดความเสื่อมประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการออกคำสั่งให้ผู้ก่อเหตุรำคาญแก้ไขหรือระงับเหตุรำคาญจนกว่าเหตุรำคาญจะหมดไป ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายและมีการขัดคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่ถ้าหากความเดือดร้อนเสียหายยังคงมีอยู่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนคำสั่ง ซึ่งจากการศึกษาจาก คำพิพากษาของศาลในปัจจุบันยังพบว่า คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ได้รับการตอบสนองจากผู้กระทำผิดหรือผู้ก่อเหตุรำคาญเท่าที่ควร กล่าวคือ ผู้ก่อเหตุรำคาญยังคง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ก่อเหตุไม่เกรงกลัวเคารพต่อกฎหมายยังคงฝ่าฝืนคำสั่งอยู่ตลอดระยะเวลา อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นการบังคับโทษเพื่อให้ผู้ก่อเหตุรำคาญเจ็ดหลาบหรือไม่หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำ

ประเด็นปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานเทศบาลในหน่วยงานสาธารณสุข ที่เป็นบทบัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ดำเนินการจัดการปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นทั้งในที่ หรือทางสาธารณะ และสถานที่เอกชน โดยออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคล เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้นภายในเวลาอันสมควร โดยสามารถออกคำสั่งให้กระทำการด้วยวิธีการใดเพื่อระงับเหตุรำคาญ หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญในภายหลัง แขนงท้ายคำสั่งนั้นได้ และในกรณีที่บุคคล เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคารสถานที่ ก่อเหตุรำคาญไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น

และจัดการตามความจำเป็น เพื่อป้องกันปัญหาเกิดขึ้นอีกโดยผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 และมาตรา 28 จะถือว่าเป็นการรับรองอำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้สั่งบุคคลใดระงับเหตุรำคาญในเขตของตนได้ แต่ไม่มีสภาพบังคับโดยตรง และจะถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้หลักดุลพินิจในฝ่ายปกครองดังกล่าวได้หรือไม่ โดยกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยสั่งการได้ตามที่เห็นสมควรในคำสั่ง เช่น สั่งให้ผู้ก่อเหตุรำคาญ ทำการแก้ไขหรือหยุดประกอบกิจการเพื่อกำจัดเหตุรำคาญ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขและเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้ดุลพินิจในการสั่งการได้ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเลือกใช้ดุลพินิจที่มีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุด หรือหากเมื่อใช้ดุลพินิจแล้วต้องก่อเกิดประโยชน์แก่สาธารณสุขชนมากที่สุด ซึ่งในการบังคับใช้อำนาจของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องยึดหลักตามรัฐธรรมนูญและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งขั้นตอนในการออกคำสั่งให้ระงับเหตุรำคาญ ตั้งแต่มีประชาชน ผู้ประสบเหตุรำคาญร้องเรียน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตรวจสอบ ถ้ากรณีเป็นเหตุรำคาญให้พิจารณาว่า เป็นเหตุรำคาญเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ หรือเกิดในสถานที่เอกชน ในกรณีที่วินิจฉัยแล้วพบว่าเป็นเหตุรำคาญ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขบันทึกข้อเท็จจริงที่ตรวจพบและขอแนะนำ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และสำเนาให้ผู้ก่อเหตุรำคาญทราบ หากครบกำหนดให้ปรับปรุงแก้ไขตามระยะเวลาที่ระบุในแบบตรวจแนะนำแล้ว ผู้ก่อเหตุรำคาญยังไม่ปรับปรุงแก้ไขเพื่อระงับเหตุรำคาญ เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีหน้าที่ต้องเสนอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจในเขตท้องถิ่นนั้น ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ก่อเหตุรำคาญที่เกิดในที่หรือทางสาธารณะ หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชน กรณีที่เกิดในสถานที่เอกชน เพื่อให้ปรับปรุง แก้ไข หรือระงับเหตุรำคาญ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การออกคำสั่งให้ระงับเหตุรำคาญอำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถกระทำได้ก็แต่โดยวิธีการออกคำสั่งเป็นหนังสือเท่านั้น อีกทั้งไม่มีการระบุระยะเวลาให้ปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญที่ชัดเจนแน่นอน ทั้งนี้ ระยะเวลาการดำเนินการออกคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเมื่อมีเหตุรำคาญเกิดขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนระยะเวลาของการดำเนินการที่ล่าช้า เนื่องจากหากยังไม่มี การออกคำสั่งให้ระงับเหตุรำคาญเป็นหนังสือ ผู้ก่อเหตุรำคาญก็ยังไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาเหตุรำคาญ อีกทั้งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุข ออกคำสั่งเพียงแค่ว่าในกรณีอันตรายเป็นภัยต่อสุขภาพของประชาชน ยังไม่มีมาตรการให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุข มีอำนาจออกคำสั่งในกรณีปกติได้แต่อย่างใด ทั้งนี้ ก็ยังไม่มีมาตรการให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้ระงับเหตุรำคาญด้วยวาจา ย่อมส่งผลกระทบต่อเหตุรำคาญยังคงมีอยู่ตราบนานกว่าจะมีการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ระงับเหตุรำคาญ

จากการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการควบคุมการเลี้ยงนกพิราบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ปัญหาข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญและสุขภาพอนามัย

กฎหมายเดิม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 การระงับเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก

ขอเสนอแนะเป็น “ในการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการระงับเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีกในราชการส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างเดียวกัน”

หรืออาจเพิ่มเติมนิยามความหมายของคำว่า “จัดการตามความจำเป็น” ว่าเหตุใดที่ถือว่าการระงับเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานสาธารณสุข เป็นการจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ และควรเพิ่มเติมบทบัญญัติเป็นมาตราใหม่ในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเรื่องวิธีการบังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยให้ส่วนราชการท้องถิ่นจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศที่สามารถสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รวดเร็วมายิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ปัญหาการกำหนดโทษความรับผิดชอบของผู้ก่อเหตุรำคาญ

กฎหมายเดิม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 74 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ขอเสนอแนะเป็น “ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายและมีการขัดคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อเป็นการบังคับแก่ผู้ก่อเหตุรำคาญให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยเร็วหรือให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ให้คำสั่งบรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย โดยการกำหนดโทษปรับเป็นรายวันตามรายได้ของผู้กระทำความผิดซึ่งได้กระทำการฝ่าฝืนตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น และในกรณีกระทำความผิดซ้ำควรมีการเพิ่มโทษปรับมากขึ้นอีก เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีความเกรงกลัวมากที่สุด และไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำ เพื่อเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขการกระทำความผิดซ้ำ อันจะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

3. ปัญหาการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานเทศบาลในหน่วยงานสาธารณสุข

กฎหมายเดิม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27 และมาตรา 28 ในการจัดการปัญหาเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นทั้งในที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ

ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระวังหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร

ขอเสนอแนะโดยแก้ไขข้อความในมาตรา 27 เป็นว่า “ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือหรือสั่งด้วยวาจาให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระวังหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลา 7 วัน ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ถ้ามีการสั่งด้วยวาจาให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ออกคำสั่งจัดทำหนังสือแจ้งคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น โดยเร็ว ภายใน 3 วัน ยกเว้นในกรณีที่มีอันตรายอย่างให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราวเพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ”

ขอเสนอแนะโดยแก้ไขข้อความในมาตรา 28 เป็นว่า “ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือหรือสั่งด้วยวาจาให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระวังเหตุรำคาญดังกล่าว ภายในเวลา 7 วัน ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง ถ้ามีการสั่งด้วยวาจาให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้ออกคำสั่งจัดทำหนังสือแจ้งคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น โดยเร็ว ภายใน 3 วัน เว้นแต่ในกรณีที่มีอันตรายอย่างให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้หยุดการกระทำอย่างไม่มีกำหนดหรือชั่วคราวเพื่อบรรเทาเหตุรำคาญหรือป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรำคาญ หรือมีคำสั่งไม่ให้ประชาชนพักอาศัยอยู่ในเคหสถาน หากเห็นว่าสามารถทำให้เกิดรำคาญขึ้น เพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต”

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

กิจบดินี ก้องเบญจกุล, เอกสารประกอบกระบวนการวิชาปรัชญาและหลักกฎหมายมหาชน, กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2562

จิตติ ดิงศกัณฑ์, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรียงมาตราว่าด้วย จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้

ละเมิด บรรพ 2 มาตรา 395-452. กรุงเทพมหานคร: เดือนตุลา. 2557.

จิต เศรษฐบุตร, หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ณัฐกร วิทิตานนท์, หลักรัฐธรรมนูญเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

นิตยา โพธิ์นอก. **ชุมชนกับสิทธิในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, 2557.

ไพจิตร ปุณณพันธุ์. **คำอธิบายกฎหมายเฉพาะเรื่อง ประมวลกฎหมายอาญาลัทธิพรักโดยใช้อุบายมิได้หรือไม่ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ข้อสันนิษฐานความผิดทางกฎหมาย**. กรุงเทพฯ: แสงทอง การพิมพ์. 2517.

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์. **สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543

วรเจตน์ ภาคีรัตน์, **กฎหมายปกครองภาคทั่วไป** กรุงเทพฯ; นิติราษฎร์, 2554.

วิชา มหาคุณ. **หลักกฎหมายละเมิดศึกษาจากคำพิพากษาศาลฎีกา**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ แสงสุทธิการพิมพ์, 2523.

ศนันท์กรณ โสทธิพันธุ์. **คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่งลามิควรได้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2552.

สุขุม สุภนิษฐ์ **คำอธิบายกฎหมาย ความรับผิดในผลิตภัณฑ์** กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด , 2544.

สำนักงานศาลปกครอง สำนักวิจัยและวิชาการ, **หลักกฎหมายพื้นฐานความรับผิดทางละเมิด**, พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: ชรรมาพรส, 2552.

หลวงมณฑานวิมลศาสตร์ (ชม จามรมาน), **หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิวแซนซ์โดยย่อ**, พระนคร : โรงพิมพ์ หนังสือพิมพ์ไทย, 2467.

หยุด แสงอุทัย, **กฎหมายอาญา ภาค 2-3**, บรรณาธิการโดย ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2553.

อุดมศักดิ์ สันธิพงษ์, **กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม: ความรับผิดทางแพ่ง การชดเชยเยียวยา และการระงับข้อพิพาท** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

อำพน เจริญชีวินทร์, **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ**, พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2546.

ฤทัย หงส์ศิริ, **ศาลปกครองและการดำเนินคดีในศาลปกครอง**, พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรม กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2561.

บทความ

คณินิจ ศรีบัวเอี่ยม. ความเชื่อมโยงระหว่าง สิทธิชุมชนกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์ 8. 1
มกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2562.

ประพจน์ คล้ายสุบรรณ. แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีสิ่งแวดล้อม. วารสารวิชาการ
ศาลปกครอง 7. 2 กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2550.

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์, “การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ”, วารสารกฎหมายปกครอง
เล่มที่ 8 พ.ศ.2532.

สมยศ เชื้อไทย, “การกระทำทางปกครอง”, วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 พ.ศ.2530.

อนันต์ จันทโรภากร, โครงสร้างพื้นฐานกฎหมายละเมิด, 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์ รวบรวมบทความ
เกษียณอายุราชการ กรุงเทพมหานคร พีเค พรินต์ติ้ง เฮาส์ พ.ศ.2531.

วิทยานิพนธ์

กนกวรรณ เหล่าโพน. สิทธิทางรัฐธรรมนูญของนิติบุคคลต่างประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561.

จรัส ธรรมธนารักษ์. การดำเนินคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สายสุดา นิงสานนท์. ความรับผิดชอบเด็ดขาดในกฎหมายลักษณะละเมิด. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525.

สุวิจักขณ์ จันดาพันธ์, ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษากรณีความรับผิด
ร่วมกันของผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่
ปลอดภัย พ.ศ. 2551 วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล, การควบคุมอำนาจดุลพินิจของฝ่ายปกครองโดยศาลไทย, วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2534.

เอกสารอื่น ๆ

กรมควบคุมมลพิษ โครงการรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดทำประมวลกฎหมาย
สิ่งแวดล้อม เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความเห็น ครั้งที่ 2-6 ใน 5 ภูมิภาค รวม
76 จังหวัด, 2555..

กอบกุล ราชะนาคร, พัฒนาหลักการกฎหมายสิ่งแวดล้อมและสิทธิชุมชน, เอกสารทางวิชาการหมายเลข 25
โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม,
สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มีนาคม 2549:

จิต เศรษฐบุตร. หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด (พิมพ์ครั้งที่8). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสาร
ประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.2556.

พรเพชร วิชิตชลชัย, เอกสารสอนชุดวิชาการระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์บริษัท วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์ จำกัด 2528.

พิมพ์ใจ สระทองอุ่น, คำบรรยายกฎหมายว่าด้วยละเมิด เอกสารประกอบรายวิชาหลักกฎหมายแพ่ง.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2562.